

Використана література:

1. Сакаев Р. А. Олимпиадные и рейтинговые задачи по начертательной и компьютерной геометрии: пособие к решению задач повышенной сложности / Р. А. Сакаев. – СПб. : СПбГЭТУ “ЛЭТИ”, 2002. – 16 с.
2. Фещук Ю. В. Олімпіада з комп’ютерної графіки як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів / Ю. В. Фещук // Трудова підготовка з закладах освіти. – 2011. – № 7-8. – С. 47-49.
3. Козяр М. М. Сучасні програмні засоби проектування та геометричного моделювання на ЕОМ / М. М. Козяр. – Рівне : НУВГП, 2006. – 296 с.
4. Нікуліна В. В. Практична реалізація дисципліни “Інженерна графіка” на комп’ютері / В. В. Нікуліна, М. Г. Грушецька // Комп’ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. – 2015. – № 19. – С. 226-229.
5. Литвинов В. В. Формалізація процесу створення геометричних моделей / В. В. Литвинов, І. В. Хоменко // Математичні машини і системи. – 2013. – № 1. – С. 111-117.
6. Методичні вказівки для підготовки до олімпіади з комп’ютерної графіки / уклад. : О. М. Гумен, І. Б. Селіна. – К. : КПІ, 2011. – 36 с.

Фещук Ю. В. Методические подходы к выполнению конкурсного задания по геометрическому моделированию средствами программы AutoCAD.

Раскрыто важность и значение подготовки студентов к предметным олимпиадам, в том числе с геометрического моделирования на ПЭВМ. Определена общая схема решения конкурсного задания повышенной сложности, которая сводится к трем этапам: анализ данных; поиск идеи решения; геометрические построения на ПЭВМ. Рассмотрена последовательность выполнения конкурсного задания Всеукраинской студенческой олимпиады средствами программы AutoCAD. Предложена такая последовательность действий: построение внешнего контура детали; построение внутреннего контура детали; построение на модели детали сопряжений и фасок. Приведены графические изображения к каждому из этапов выполнения задания.

Ключевые слова: студенческая олимпиада, геометрическое моделирование, конкурсное задание, графическая программа AutoCAD.

Feshchuk Yury. Methodological approaches to the implementation of the competitive job geometric modeling applications by means of AutoCAD.

Reveals the importance and value of preparing students for subject Olympiads, including geometric modeling on the PC. Outlined the general scheme of competitive solutions of high complexity problem, which boils down to three steps: data analysis; Search ideas decision; geometric constructions on the PC. Considered phased implementation of the competitive job Ukrainian student competition means the program AutoCAD. Proposed a sequence of actions: construction of external circuit components; building internal circuit components; building on the model details and facets conjugations. An graphics to each stage of the assignment.

Keywords: student olympiad, geometric modeling, competitive task, graphical AutoCAD.

УДК 378

Цина А. Ю.

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ
В КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ**

У статті розглядаються шляхи вдосконалення професіоналізму вчителя технологій - ознаки, що визначає власну сутність його професійної готовності та передбачає виконання професійної діяльності на високому рівні продуктивності, котра відрізняється високими характеристиками якості, оптимальністю інтенсивності та напруженості, високою точністю і надійністю, організованістю, стабільністю, відсутністю надмірного перевантаження, конфліктів і ускладнень. Результативність професійної діяльності вчителя технологій визначається рівнем володіння педагогічною технікою, його майстерністю і особистісними якостями при вирішальному значенні

концептуальних, змістових і процесуальних складових, що характеризують закономірності формування професійно-педагогічної компетентності педагога, адаптованістю освітнього середовища для задоволення освітніх потреб особистості. Високий рівень професіоналізму характеризується програмуванням діяльності в нестереотипних умовах конкретних ситуацій на основі саморегуляції, сформованої на рівні творчої діяльності. Складові професіоналізму у складі професійно значущих компетентностей зумовлюють педагогічну майстерність учителя. Цілісна система професійно значущих якостей особистості вчителя визначається структурою його педагогічної діяльності та рівнем їхнього вияву у цій діяльності. У своєму професійному становленні вчитель може проходити кілька рівнів вияву професійно значущих якостей: педагогічної умілості; педагогічної майстерності; педагогічної творчості; педагогічного новаторства.

Ключові слова: професіоналізм, компетентність, педагогічна умілість, майстерність, творчість, новаторство.

Особистісно орієнтована професійна підготовка передбачає педагогічну підтримку становлення якостей особистості вчителя технологій через прояв педагогічної компетентності і професіоналізму (майстерності).

Після завершення навчання у ВНЗ учителі технологій потенційно можуть працювати із різним рівнем ефективності: на рівні, нижчому від вимог сучасних державних освітніх стандартів, на рівні сучасних стандартів, виявляючи свою професійну компетентність, і на рівні, вищому від наявних освітніх стандартів, який ще можна назвати рівнем педагогічної майстерності або професіоналізму.

Ознакою, що визначає власну сутність підготовки як професійної, є професіоналізм. Велика енциклопедія Кирила і Мефодія визначає професіоналізм як гарне володіння своєю професією [3]. Здійснене в працях І. Беха [1], Л. Божович [2] теоретико-методичне обґрунтування поняття “професіоналізму” пов’язується насамперед із системою суспільно значущих пріоритетів, мотиваційно-емоційною зарядженістю на досягнення в діяльності неординарних результатів, глибокими й широкими знаннями в галузі професійної діяльності, нестандартним володінням уміннями, необхідними для успішного виконання цієї діяльності, яскравим проявом здібностей – таких психічних властивостей, які дозволяють особистості на високому рівні продуктивності виконувати ту діяльність, у якій вона зарекомендувала себе як професіонал.

На основі виділення компонентів структури професійної майстерності в педагогічних дослідженнях професіоналізм визначається як творчий синтез якісно-своєрідних професійних знань і практичного досвіду особистості, що зумовлює вибір оптимальної стратегії і тактики діяльності та забезпечує високу ефективність її виконання [12, с. 75], як вища форма професійної спрямованості особистості вчителя, що характеризується “готовністю людини виконувати будь-яку діяльність у нових умовах, набутою на основі раніше одержаних знань і навичок” [5, с. 190].

Професіоналізм учителя у педагогічній діяльності характеризується яскраво вираженою професійно-педагогічною спрямованістю особистості, розвитком узагальнених професійних умінь (теоретико-аналітичних, прогностичних, конструктивних і організаторських), оригінальністю способів розв’язання педагогічних завдань, спрямованістю на пошук нових навчально-виховних технологій, засобів, прийомів [8, с. 133].

Професіоналізм визначається В. Слободчиковим як не лише досягнення людиною високих професійних результатів, не лише продуктивність праці, але й наявність психологічних компонентів, які забезпечують якісно новий, ефективний рівень вирішення складних професійних завдань в особливих умовах [11].

Підструктура професіоналізму (професійно значущі якості) особистості педагога складається, за О. Дубасенюк, із професійно-педагогічної компетентності (у галузі теорії і методики навчально-виховного процесу, фахових предметів), професійно-педагогічної спрямованості і педагогічних здібностей [10, с. 10]. На нашу думку, саме останні два компоненти (спрямованість і здібності) переводять професійну підготовленість із рівня

компетентності на більш високий якісний рівень – рівень професіоналізму, що забезпечує нестандартність володіння професійними вміннями, високу працездатність, організованість і продуктивність педагогічної діяльності.

Отже, професіоналізм вчителя, на відміну від його компетентності, передбачає виконання професійної діяльності на більш високому рівні продуктивності, котра відрізняється, як уважають Л. Нечепоренко і К. Платонов, високими характеристиками якості, оптимальністю інтенсивності та напруженості, високою точністю і надійністю, організованістю, стабільністю, відсутністю надмірного перевантаження, конфліктів і ускладнень [6, с. 28; 9].

Результативність застосування педагогічних технологій різними вчителями технологій опосередковано залежить від рівня володіння педагогічною технікою, від їхньої майстерності і особистісних якостей при вирішальному значенні концептуальних, змістових і процесуальних складових, що характеризують закономірності формування професійно-педагогічної компетентності педагога. Результативність особистісно орієнтованої професійної підготовки вчителя технологій визначається також адаптованістю освітнього середовища для задоволення освітніх потреб особистості.

Ефективність використання цих педагогічних технологій залежатиме від техніки володіння прийомами взаємодії з суб'єктами професійної підготовки відповідно до особистості педагога, його професіоналізму.

Інтуїтивне осягнення розумом оптимальних шляхів діяльності у змінюваних ситуаціях ґрунтується на попередньому свідомому аналізі умов ситуації, формуванні пошукового алгоритму і критеріїв вирішення. Кількість правильних інтуїтивних розв'язань є прямо пропорційною наявним знанням і досвіду людини. Здатність людини до прийняття інтуїтивних рішень є показником професіоналізму і майстерності.

Програмування діяльності в нестереотипних умовах конкретних ситуацій здійснюється на основі саморегуляції, сформованої на рівні творчої діяльності, яка характеризується високим рівнем професіоналізму.

Розуміння майбутнім учителем того, що йому необхідно ще багато чому вчитися, визначає становлення його професійної зрілості. Сформованість предметних, базових і ключових компетентностей дає змогу йому бачити результати навчально-професійної діяльності. Сформованість самості особистості свідчатиме про достатній рівень професіоналізму вчителя.

Складові професіоналізму у складі професійно значущих компетентностей зумовлюють педагогічну майстерність учителя, яка, за словами А. Макаренка, передбачає знання особливостей педагогічного процесу, уміння його будувати та приводити до руху [4]. Стадія майстерності є наслідком удосконалення професійно-педагогічних умінь і здібностей в умовах зацікавленості, наявності натхнення та задоволення учителем професійно-педагогічною діяльністю [7; 13]. Професійно-педагогічна майстерність не може розглядатися як аналог професіоналізму, оскільки вона обмежена у розв'язку окремих завдань професійної діяльності.

Цілісна система професійно значущих якостей особистості вчителя визначається структурою його педагогічної діяльності та рівнем їхнього вияву у цій діяльності. У своєму професійному становленні вчитель може пройти кілька рівнів вияву професійно значущих якостей:

– педагогічної умілості, яка базується на достатній теоретичній і практичній підготовці, що забезпечується навчальними закладами і без якої неможливо працювати у школі;

– педагогічної майстерності – доведена до високого ступеня досконалості навчальна та виховна умілість, що відбиває особливу відшліфованість методів і прийомів використання психолого-педагогічної теорії на практиці, завдяки чому забезпечується висока ефективність навчально-виховного процесу;

– педагогічної творчості, яка характеризується включенням у навчально-виховну діяльність тих чи інших методичних модифікацій, раціоналізації прийомів і методів навчання та виховання;

– педагогічного новаторства – найвищого рівня професійної діяльності вчителя, який органічно включає висунення та реалізацію нових, прогресивних ідей, принципів і прийомів у процесі навчання та виховання й суттєве підвищення його якості [14].

На думку академіка І. Зязюна, педагогічну майстерність як вияв професіоналізму забезпечують єдність складових професійної компетентності та присвоєння особистістю універсальних гуманістичних цінностей [7].

Багато вчителів володіють індивідуальною майстерністю, мають свій неповторний та унікальний досвід розкриття особистісно-професійного потенціалу своїх підопічних, у якому є ряд відтворюваних надособистісних особливостей, що передаються іншим поколінням учителів як елементи педагогічної майстерності.

Використана література:

1. Бех І. Д. Образ “Я” як мета формування і розвитку особистості / І. Д. Бех // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 2. – С. 30-41.
2. Божович Л. И. Личность и её формирование в детском возрасте. Психологическое исследование / Л. И. Божович. – М. : Просвещение, 1968. – 464 с.
3. Большая энциклопедия Кирилла и Мефодия. Версия 2007 года. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.КМ.ru>.
4. Макаренко А. С. Методика виховної роботи / А. С. Макаренко. – К. : Рад. школа, 1990. – 336 с.
5. Манушин Э. А. Проблемы последиplomного образования / Э. А. Манушин // Педагогика. – 1996. – № 1. – С. 124-125.
6. Нечепоренко Л. С. Духовність особистості – провідна умова її успішної діяльності // Зб. наук. праць ПДПУ. – Серія “Педагогічні науки”. – Вип. 5 (57). – Полтава, 2007. – С. 25-29.
7. Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна. – К. : Вища шк., 1997. – 349 с.
8. Платонов К. К. Вопросы психологии труда / К. К. Платонов. – М. : Медгиз, 1962. – 219 с.
9. Платонов К. К. Структура и развитие личности / К. К. Платонов [отв. ред. проф. А. Д. Глоточкин]. – М. : Наука, 1986. – 256 с.
10. Професійно-педагогічна освіта : сучасні концептуальні моделі та тенденції розвитку : [монографія] / За ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : ЖДУ, 2006. – 322 с.
11. Слободчиков В. И. Профессиональное развитие педагога как научная проблема / В. И. Слободчиков // Инновации в образовании. – 2003. – № 5. – С. 5-12.
12. Соловієнко В. О. Психологічна концепція вдосконалення підготовки фахівця / В. О. Соловієнко // Психолого-педагогічна підготовка вчителя у вузі : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 1992. – С. 74-76.
13. Удосконалення педагогічної майстерності в умовах особистісно зорієнтованої освіти : модульний посібник / автори-упорядники П. І. Матвієнко, Н. І. Білик, В. І. Цина та ін. – Полтава : ПОІППО, 2006. – 292 с.
14. Харламов И. Ф. О педагогическом мастерстве, творчестве и новаторстве / И. Ф. Харламов // Педагогика. – 1992. – № 7-8. – С. 11-15.

Цина А. Ю. Совершенствование профессионализма учителя технологий в контексте компетентного подхода.

В статье рассматриваются пути совершенствования профессионализма учителя технологий - признака, который определяет собственную сущность его профессиональной готовности и предусматривает выполнение профессиональной деятельности на высоком уровне производительности, отличается высокими характеристиками качества, оптимумом интенсивности и напряженности, высокой точностью и надежностью, организованностью, стабильностью, отсутствием чрезмерной перегрузки, конфликтов и осложнений. Результативность профессиональной деятельности учителя технологий определяется уровнем владения педагогической техникой, его мастерством и личностными качествами при решающем значении концептуальных, содержательных и процессуальных составляющих, характеризующих закономерности формирования профессионально-педагогической компетентности педагога,

адаптивністю освітньої середовища для задоволення освітніх потреб особистості. Високий рівень професіоналізму характеризується програмуванням діяльності в нестандартних умовах конкретних ситуацій на основі саморегуляції, сформованої на рівні творчої діяльності. Складовими професіоналізму в складі професіонально значимих компетентностей обумовлюють педагогічне майстерство вчителя. Цілісна система професіонально значимих якостей особистості вчителя визначається структурою його педагогічної діяльності і рівнем їх прояву в цій діяльності. В своєму професіональному становленні вчитель може проходити декілька рівнів прояву професіонально значимих якостей: педагогічної умелості; педагогічного майстерства, педагогічного творчості, педагогічного новаторства.

Ключеві слова: професіоналізм, компетентність, педагогічна умелість, майстерство, творчість, новаторство.

Tsina A. Y. Improve the professionalism of teachers technology in the context of competence approach.

The article considers the ways of improvement of professionalism of the teacher technology signs that determines the essence of its professional readiness, by performing professional activities at a high level of performance, which is characterized by high quality performance, optimum intensity and tension, high accuracy and reliability, orderliness, stability, absence of excessive congestion, conflicts and complications. The performance of professional activities of teachers of technology is determined by the level of knowledge of teaching technique, skills and personal qualities during the critical importance of the conceptual, substantive and procedural components that characterize the regularities of formation of professional pedagogical competence of teachers, adaptation of the educational environment to meet the educational needs of the individual. A high level of professionalism is characterized by programming activities in destereotyping the context of specific situations on the basis of self-regulation, formed at the level of creative activity. Components of professionalism in structure of professionally significant competences determine the pedagogical skills of the teacher. A holistic system of professionally significant qualities of personality of teacher is determined by the structure of the teaching activity and the level of their manifestation in the activity. In his professional formation of the teacher can go through several layers of manifestation of professionally significant qualities: pedagogical skill; pedagogical craftsmanship, pedagogical creativity, pedagogical innovation.

Keywords: professionalism, competence, pedagogical skill, craftsmanship, creativity, innovation.

УДК 378.011.3 – 051:62/69]:004:81'243

Яременко-Гасюк О. О.

МУЛЬТИМЕДІЙНЕ НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ СИСТЕМИ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Стаття розглядає особливості використання мультимедійних технологій – МТ (а саме, інтерактивної дошки), які дозволяють створити таке навчально-виховне середовище, що поєднує, як традиційне представлення навчального матеріалу, так і новітні дидактичні можливості МТ у проектуванні, організації та підтримки навчальної діяльності студентів техніко-технологічних спеціальностей. Виділено дидактичні можливості, які можуть надати уроку іноземної мови техніко-технологічну спрямованість та значно підвищують ефективність навчання. Подані деякі вправи з використанням інтерактивної дошки, що, з одного боку визначає змістовну наповненість уроку з іноземної мови, а з іншого, виступає як засіб навчання та наданий детальний опис ходу роботи до кожного виду діяльності. Розглянуто психолого-педагогічний аспект індивідуалізації навчання в контексті трьох типів сприйняття або когнітивної здатності сприймати та обробляти потоки інформації.

Ключові слова: техніко-технологічні спеціальності, мультимедійні технології, навчально-виховне середовище, інтерактивна дошка, іноземна мова, візуальний тип, аудіальний тип, кінестетичний тип, сприйняття інформації.